

Notat

Dato: 02-01-2025

Reference: Annette Ankerstjerne Søeberg

Journalnr.: 24/8742

Årsager bag Pensionsnævnets tilbagevisninger

I 2024 har Pensionsnævnet samlet behandlet 157 antal sager. Heraf er der bevilget førtidspension i 151 af sagerne, mens der har været behov for at tilbagevise 12 af sagerne. For at sikre maksimal læring i organisationen og sikre politisk indblik i den juridisk faglige vurdering, er bl.a. vedlagte notat udarbejdet. Det er vigtigt at betone, at for at antallet af tilbagevisninger kan nedbringes, er det nødvendigt at nedbringe årsagerne til tilbagevisningerne.

Pensionsnævnet har gennemgået de sager, der i 2024 er blevet tilbagevist til rehabiliteringsteamet med henblik på genbehandling. I hver enkelt sag har Pensionsnævnet foretaget en konkret og individuel vurdering af, om betingelserne for at tilkende førtidspension sås at være opfyldte. Baggrunden for de enkelte tilbagevisninger fremgår af oversigten i bilaget - "Resumé af tilbageviste sager i 2024"

Der kan ikke gives en generel begrundelse for, at der samlet set er sket en stigning i antallet af returnerede sager til rehabiliteringsteamet. Der ses flere uafhængige årsager, herunder desværre også subjektivt begrundede årsager, der bl.a., men ikke alene udspringer af uheldige strukturer i sagsgangene. Pensionsnævnet peger her på et af de mere generelle og objektive tendenser ved sagerne.

Tvetydig eller sparsom dokumentation

Det er Pensionsnævnets opfattelse, at dokumentationen i nogle af de tilbageviste sager har været tvetydig og indeholdt forskellige og modstridende eller få oplysninger om borgernes funktionsniveau og helbredsmæssige situation, således at det ikke har været muligt samlet at konkludere, at betingelserne for pension var til stede. Dette har særligt været problematisk i sagerne om borgere under 40 år, hvor der gælder skærpede betingelser for at tilkende førtidspension.

Når det fremstår uklart, hvorvidt der findes uafprøvede behandlingsmuligheder eller støt-teforanstaltninger, medfører det en usikkerhed om borgerens reelle funktionsniveau. Det fremstår herefter uklart, om der er potentiale for udvikling, eller hvor borgerens primære barrierer i forhold til arbejdsmarkedet ligger. Derfor har Pensionsnævnet i nogle sager vurderet, at der er behov for yderligere undersøgelser eller oplysninger for at få et klarere og entydigt billede af borgerens varige arbejdsevne.

Utilstrækkelig arbejdsprøvning

Det er en betingelse for at tilkende førtidspension, at den pågældende persons arbejdssevne er varigt og væsentligt nedsat i forhold til ethvert erhverv.

Derfor har Pensionsnævnet i nogle tilfælde tilbagevist sager, hvor borgerens arbejdssevne ikke ses tilstrækkeligt belyst, og hvor alle muligheder for at afklare eller udvikle arbejdssevnen på det brede arbejdsmarked ikke ses at være udtømte.

Pensionsnævnet har også vurderet, at visse af de gennemførte arbejdsprøvningsopgaver ikke har været retvisende. I disse sammenhænge har Pensionsnævnet lagt vægt på, at praktikforløbene var tilrettelagte på en måde, hvor borgerens skånehensyn ikke var tilstrækkeligt tilgodeset. Dette har særligt været problematisk i sager, hvor de øvrige oplysninger i sagen ikke dokumenterede, at det var åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle borgerens arbejdssevne yderligere.

I disse tilfælde har Pensionsnævnet fundet det nødvendigt, at der indhentes yderligere nødvendig dokumentation eller foretages en retvisende afprøvning af funktionsevnen for at sikre, at de relevante aspekter af borgerens helbred og arbejdssevne var tilstrækkeligt belyst.

Behov for øget fokus på ressourcer og muligheder

I henhold til gældende lovgivning skal den beskæftigelsesrettede indsats have fokus på borgernes ressourcer. På baggrund af gennemgangen af sagerne har Pensionsnævnet drøftet en bekymring for, at ikke alle afklaringsforløb i Jobcenteret gennemføres med det påkrævede fokus på ressourcer og muligheder. Pensionsnævnet har yderligere vurderet, at der i endnu højere grad kan gøres brug af de handicapkompenserende ordninger, når der gøres forsøg på at etablere borgere på arbejdsmarkedet.

Arbejdsmarkedsafdelingen har taget dette til efterretning og vil gøre særskilt opmærksom på de budgetmæssige konsekvenser heraf ifm. budget 2026.

Status på tilbageviste sager

Efter Pensionsnævnets tilbagevisninger er der kommet nye oplysninger til flere af sagerne. I en række af disse sager har Pensionsnævnet efterfølgende tilkendt førtidspension på baggrund af det nye sagsmateriale.

Dette kan med rette opleves som uheldigt, og Arbejdsmarkedsafdelingen beklager de situationer, hvor sagernes manglende oplysning fører til forsinkelse og frustrationer for borgerne. Ligeledes opleves det som uheldigt, at der trækkes yderligere på ressourcerne i rehabiliteringsteamet, der i forvejen er betydeligt belastet herved. Det aktuelle udviklingsarbejde med rehabiliteringsteamet og forslagene til justering af sagsgangene, samt den kompetente udvikling i de relevante teams, der beskrives andetsteds, vurderes at ville have en positiv effekt på såvel de objektive som de underliggende subjektive årsager til tilbagevisningerne.